BLEISURE SAYOHATINING O'SISHI VA UNING RIVOJLANISHI

[1]Yuldashov Abdumalik, [2]Nurullayeva Dilorom, [3]G‘afarova Gulchehra
[1]Kimyo Xalqaro Universiteti, [2,3]Kimyo Xalqaro Universiteti, Toup-703U guruhi
https://doi.org/10.5281/zenodo.15252721

Annotatsiya. *Ushbu maqola bleisure sayohatining qanday rivojlanganini va uning turli sohalardagi oqibatlarini o'rganadi. Maqolada bleisure sayohatlari bo'yicha statistik ma'lumotlar va ularning dunyo bo'ylab asosiy joylari haqida ma'lumotlar beriladi. Ushbu turizm turini o'rganish uchun nazariy asos sifatida bir qator olimlarning ro'yxati keltiriladi.*

Kalit so'zlar: *bleisure, mehmondo'stlik industriyasi, ekoturizm, sarguzasht sayohatlari, shahar tanaffuslari, wellness turizmi*

Kirish

Turizm industriyasi tobora murakkablashib bormoqda, avvalgi tasavvurlarga sig'maydigan usullarda rivojlanmoqda. Bugungi kunda sayohatchilar madaniy, barqaror, ekoturizm, tibbiy, ta'lim, oshpazlik, ijodiy va maxsus tajribalarni o'z ichiga olgan turizm variantlariga ega. Ushbu variantlar orasida "bleisure travel" (ish va dam olish sayohati) tushunchasi iste'molchilar va sanoat mutaxassislari tomonidan katta e'tibor qozonmoqda.

"Bleisure" termini Yevropadagi nufuzli trend va brend agentligi The Future Laboratory tomonidan kiritilgan. Bu ish va dam olish sayohatini birlashtiruvchi tushunchani anglatadi, odamlarning ishlash usullaridagi o'zgarishlarni aks ettirib, an'anaviy ish va hayot muvozanatini muhokama qiladi. Ushbu tushuncha, ko'proq sayohatchilar o'z ish safari davomida dam olish faoliyatlarini qo'shib, ko'pincha oila yoki do'stlarini olib kelib, manzilning mahalliy madaniyati va qulayliklarini o'rganayotganini ko'rsatadi.

Ushbu zamonaviy trend yangi muammo tug'diradi: ish va dam olish o'rtasida to'g'ri muvozanatni ta'minlash. Bleisure sayohati bugungi sayohatchilar uchun mavjud bo'lgan foydalarni yanada qiyinlashtiradi. Albatta, moliyaviy afzalliklar mavjud, chunki asosiy sayohatchi ko'pincha transport vositalarini saqlab qoladi, mehmonxona xarajatlari esa ish beruvchisi tomonidan qoplanadi. Biroq, ko'plab ish sayohatchilari safar davomida yangi tanishlari bilan birga bo'lishni qadrlashadi, bu esa kutilmagan sarguzashtlar va yangi manzilarga olib kelishi mumkin. Natijada, juma kuni tushdan keyin aeroportga kelish, hayajonli dam olish faoliyatlari bilan to'la dam olish haftasiga yumshoq o'tishni ta'minlaydi.

Asosiy qism

"Workcation" tushunchasi, ya'ni ish bilan dam olish joyiga sayohat qilish, ish vaqtini tejash maqsadida ko'p yillardan beri mavjud. Biroq "bleisure" – dam olish va biznesning birlashuvi – ish safari boshlanishi yoki tugashiga qo'shimcha kunlar qo'shish g'oyasini kiritadi, bu esa xodimlarga ish majburiyatlaridan oldin yoki keyin bir oz dam olish imkonini beradi.

Bleisure sayohati sayohat cheklovlari yumshatilgandan so'ng, katta mashhurlik qozondi, chunki ko'proq ishchilar ish safari bilan qaytishdi. Ko'plab xodimlar pandemiya davrida his qilgan izolyatsiyadan qochish maqsadida yaqinlarini olib kelmoqchi bo'lishdi, bu esa ish va dam olishni birlashtiradigan sayohatlarga olib keldi.

Mintaqaviy xususiyatlar kontekstida turizm tadqiqotlari metodologiyasi S. Karampela, D. Kavroudakis, T. Kizos, 2019 (Gretsiya tajribasi) [16], H.A.M. Shaffril, A. Hamzah, S. Md. Yassin, B.A. Samah, J.L. D'Silva, N. Tiraieyari, M. Muhammad [17], Ekinil, G., Gorgadze, L., Provotorina, V., Petrenko, A [18] kabi mualliflarning asarlariga bag'ishlangan.

Chrisy Ranallo, Pennsilvaniya sharqidagi Pocono tog'laridagi Skytop Lodge'ning Savdo va Marketing bo'yicha direktori, bleisure sayohatchilarini tez-tez qabul qiladi. U shunday deydi: "Biznes tadbirlari odatda konferensiya zallarida to'la jadval bilan o'tadi, bu esa bizning 5,500 akr maydonimizni o'rganish imkoniyatlarini cheklaydi. Guruh ishtirokchilaridan qolish muddatlarini uzaytirish va oilalarini hafta oxirida taklif qilishni so'rashadi, ayniqsa, biz Filadelfiya, Nyu-York va Nyu-Jersi bilan atigi ikki soatlik masofadamiz bor. Bizning kurortimizda yozgi faoliyatlar va dam olish uchun ajoyib manzaralar mavjud."

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, hozirda amerikalik xodimlarning deyarli 50% bleisure sayohatiga qiziqish bildirmoqda, bu sayohatlar bozorining global qiymati deyarli 600 milliard dollarga yaqinlashmoqda. Prognozlar bu bozor kelgusi o'n yil ichida 500% yoki undan ko'proq kengayishi mumkinligini ko'rsatmoqda.

Routespring, kengayib borayotgan bleisure sayohat bozoriga xizmat qiluvchi etakchi sayohat boshqaruvi platformasi, hozirda biznes sayohatlarining taxminan 40% bleisure maqsadlarida uzaytirilayotganini ma'lum qildi. O'tgan o'n yil davomida bleisure sayohatida sezilarli o'sish kuzatilgan, 2016 yildan beri 20% o'sish mavjudligi taxmin qilinmoqda. Ushbu trend ish dinamikasining o'zgarishi, ish-hayot muvozanatini ta'minlashga bo'lgan katta e'tibor va shaxsiy vaqtni ish safariga kiritishning nisbatan arzonligi sababli kuchaymoqda. Bleisure sayohatining umumiy turlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- **Shahar Tanaffuslari:** Ish safari davomida yirik shaharlarning madaniy joylari va muzeylarini o'rganish uchun muddatni uzaytirish.
- **Sarguzasht Sayohatlari:** Manzarali hududda ish konferensiyasini ochiq havoda sayohatlar, masalan, piyoda yurish, chang'i yoki suv sportlari bilan birlashtirish.

Do'stlar va Oila Bilan Uchrashuv

Ish safaridan foydalanib, boshqa shahar yoki mamlakatda yaqinlar bilan aloqani tiklash. **Dam olish Tanaffuslari:** Mehmonxona yoki spa-da dam olish uchun ish safari davomida qo'shimcha kunlar qo'shish.

Sog'liq va farovonlikka e'tibor qaratadigan wellness turizmi tobora muhim segmentga aylanishmoqda. Bleisure sayohat wellness turizmi sohasida o'sish uchun noyob imkoniyatlar taqdim etadi. Bleisure sayohatining ushbu sohani qanday yaxshilashiga oid bir nechta usullar:

Sog'liq Faoliyatlariga Bo'lgan O'sib Borayotgan Talab

Bleisure sayohatchilari ko'pincha o'z vaqtlarini mahalliy takliflarni o'rganish bilan maksimal darajada foydalanishga intilishadi. Wellness turizmi bizneslari ushbu trenddan foydalanib, turli wellness faoliyatlarini taqdim etish orqali xizmatlarga bo'lgan talabni oshirishlari mumkin. Bu fitness darslari, meditatsiya, yoga va spa muolajalari kabi xizmatlarga bo'lgan talabni oshiradi.

Uzaytirilgan Qolish Muddatlari va Oshgan Xarajatlar

Bleisure tushunchasi biznes sayohatchilarini ma'lum bir joyda qolishni uzaytirishga undaydi. Bu tabiiy ravishda ovqatlanish, turar joy va faoliyatlar bo'yicha yuqori xarajatlarni keltirib chiqaradi. Ushbu trendni qabul qilgan wellness turizm manzillari wellness bilan bog'liq infratuzilma va ob'ektlarga ko'proq investitsiya qilish imkoniyatidan foydalanishlari mumkin.

Brend Ko'rinishini Yaxshilash va Marketing Imkoniyatlari

Bleisure sayohatchilar demografiyasi asosan yaxshi ta'lim olgan, yuqori daromadli shaxslar va qaror qabul qiluvchilardan iborat bo'lib, wellness turizmi korxonalari uchun jozibador maqsad hisoblanadi. Noyob wellness tajribalarini taklif qilib, ularni turli raqamli marketing strategiyalari orqali reklama qilish orqali wellness turizm manzillari brend ko'rinishini oshirishi va ko'proq bleisure sayohatchilarni jalb qilishi mumkin.

O'sgan Ishchanlik va Farovonlik

Dam olish faoliyatlariga qatnashish nafaqat stressni kamaytiradi va yanada charchashni oldini oladi, balki ish samaradorligini ham oshiradi. Bleisure sayohatchilarini wellness faoliyatlariga jalb qilish orqali, ular yangilangan va energiyaga to'lgan holda qaytishlari mumkin. Ushbu ijobiy tajribalar, nihoyat, wellness turizmi sohasining o'sishiga hissa qo'shishi mumkin.

Bleisure sayohatchilari mehmondo'stlik industriyasi uchun tez o'sib borayotgan va qimmatbaho bozor sifatida paydo bo'lmoqda, bu esa mehmonxona menejerlarini ushbu sayohatchilarni qiziqtirish va ularga xizmat ko'rsatishga e'tibor qaratishga undamoqda.

Bleisure sayohatchilarni muvaffaqiyatli jalb qilgan mehmonxonalar faqatgina biznesga oid xizmatlar savdosidan emas, balki oziq-ovqat, wellness va ko'ngilochar xizmatlardan ham foyda ko'rishadi, shuningdek, asosiy turar joy xizmatini oshiradigan uzoq muddatli qoldirishlardan ham.

Shu sababli, bir qator mehmonxonalar biznes va dam olish turizmiga aralashgan ushbu o'sib borayotgan demografik guruhi bilan aloqalarni o'rnatishga ishtiyoq bilan yondoshmoqda.

Bleisure sayohatchilari uchun qulaylik, samaradorlik va moslashuvchanlik muhimdir. Dunyo bo'ylab mehmonxona tarmoqlari ushbu ehtiyojni tan olishadi va tezda moslashmoqdalar. Turar joy ob'ektlari biznes sayohatchilariga yangi xona formatlarini taklif qilishga tayyor, bu esa bir vaqtning o'zida yotoqxona yoki ofis bo'lishi mumkin.

Fikr

Mehmonlarga ish va shaxsiy vaqtlarini ajratishga yordam berish maqsadi. Ba'zi biznes mehmonxonalari ish va dam olish sayohatiga bo'lgan ortib borayotgan talabni qondirish uchun yangi kvartira bo'limlarini yaratishga harakat qilmoqdalar. Bleisure sayohatchilari izlayotgan asosiy qulayliklar va xizmatlar quyidagilar:

- **Mos ish joyi:** Bleisure sayohatchilar uchun ularning ishlari asosiy ustuvorlikdir va samarali va qulay ishlash uchun zarur bo'lgan qulayliklarga ega bo'lishlari kerak (Wi-Fi, Internetga kirish, uzoq masofali telefon aloqa, xonada ergonomik stul bilan ish stoli, ko'plab oson kirish mumkin bo'lgan rozetkalar va boshqalar).
- **Bolalar parvarishi va bolalar uchun qulayliklar:** Ko'plab bleisure sayohatchilari o'z oilalarini, shu jumladan juftliklari va bolalarini olib kelishadi. Ushbu sayohatchilar butun oila uchun yetarli joyga ega xonalarni, masalan, yaxshi uyqu va ish uchun yopiq eshigi bo'lgan alohida yotoq xonasini qidiradilar. Oila a'zolari ham biznes sayohatchisi ishda bo'lgan paytda dam olish va ko'ngilochar xizmatlarni, masalan, shaxsiy basseyn, o'yin maydoni, plyaj yoki bolalar parvarishi xizmatlarini istaydilar.
- **Konsiyerj xizmatlari:** Bleisure sayohatchilari an'anaviy ta'til sayohatlarini rejalashtirishdan ko'ra, ta'til sayohatlarini rejalashtirishda kamroq vaqt sarflashadi. Agar mehmonxona yaxshi mahalliy tavsiyalar beradigan yoki diqqatga sazovor joylar, shoular yoki transport uchun chiptalar sotib olishda yordam bersa, ular juda xursand bo'lishadi.

Xulosa

Biznes sayohatchilar uchun bleisure bir qator afzalliklarni taklif etadi, masalan, kayfiyatni oshirish va ish sayohatlarining umumiy tajribasini yaxshilash. Bu, shuningdek, sayohat xarajatlarini tejash imkonini beradi, chunki ish bilan bog'liq xarajatlar ish beruvchi tomonidan qoplanadi. Ushbu tartib shaxslarning dam olish va qayta energiya to'plash imkoniyatini beradi, bu esa boshqa holatlarda bo'lmasligi mumkin.

Bizneslar ham bleisure sayohatidan foyda ko'rishlari mumkin, chunki baxtli xodimlar ko'proq samarali bo'lishadi. Dam olish vaqtini bahramand bo'lish imkoniyati, ishga sayohat qilishni xohlamaydigan xodimlarni ushbu imkoniyatni qabul qilishga undashi mumkin. Xodimlar qo'shimcha kunlar va dam olish faoliyatlari uchun ko'pincha o'zlari to'laydilar, shuning uchun bleisure kompaniya uchun ko'pincha hech qanday qo'shimcha xarajat keltirmaydi. Bundan tashqari, bu biznes sayohatchilariga manzillarini yanada chuqurroq tushunish imkonini beradi.

Sayohat industriyasi nuqtai nazaridan, bleisure sayohatining o'sishi biznes sayohatchilariga mehmonxona muddatlarini uzaytirish imkoniyatlarini taqdim etadi, bu esa sayohat paytida xarajatlarning oshishiga olib keladi. Biznes joylarining ko'payishi va qo'shimcha xizmatlarning kengayishi ish o'rinlarini yaratadi, mahalliy daromadni oshirish orqali yashash standartlarini yaxshilaydi va mahalliy hukumatning daromadlarini oshiradi. Ushbu rivojlanish kichik bizneslarning o'sishiga ham yordam beradi, mintaqadagi jiddiy ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal qilishga hissa qo'shadi.

Xulosa qilib aytganda, bleisure tendentsiyasi tez o'sayotgan va potentsial jihatdan foydali bozorni ifodalaydi, bu esa kelgusi oylarda va yillarda mehmondo'stlik sektoriga tobora jozibador bo'lishi kutilmoqda.

Adabiyot

1. O. Unger, N. Uriely, Annals of Tourism Research 97, 103497 (2022) https://doi.org/10.1016/j.annals.2022.103497
2. S. Rattanaphinanchai, S. Muttamara, K. Mouton, Y. Lin, Ch. Suksai, Tourism Management Perspectives 35, 100704 (2020) https://doi.org/10.1016/j.tmp.2020.100704
3. L.C. Harris, A. Pressey, Annals of Tourism Research 91, 103186 (2021) https://doi.org/10.1016/j.annals.2021.103186
4. S.N. Mareeva, E.V. Zobova, L.A. Yakovleva, Socio-economic phenomena and processes 12(5), 100-105 (2017)
5. N.Y. Goryushkina, D.V. Shkurkin, A.S. Petrenko, S.Y. Demin, N.S. Yarovaya, International Review of Management and Marketing 6(S6), 207-213 (2016)
6. A. Oukil, N. Channouf, A. Al-Zaidi, Journal of Hospitality and Tourism Management 29, 60-68 (2016)
7. M. Ali Köseoglu, M. Altin, E. Chan, O. Faruk Aladag, International Journal of Hospitality Management 89, 102574 (2020)
8. V.V. Provotorina, L.N. Kazmina, A.S. Petrenko, G.E. Ekinil, E3S Web of Conferences 175, 10002 (2020) doi: 10.1051/e3sconf/202017510002